

Inclusief online afstudeercafé

Author(s)

ten Hagen, Judith; Eggink, Anne

Publication date

2023

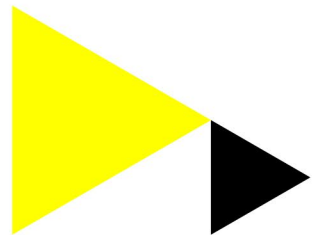
Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

ten Hagen, J., & Eggink, A. (2023). *Inclusief online afstudeercafé*. Poster session presented at Onderwijs Research Dagen 2023 (ORD), Amsterdam, Netherlands.

General rights

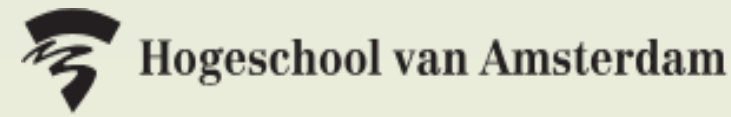
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library: <https://www.amsterdamuas.com/library/contact>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Inclusief online afstudeercafé

Judith ten Hagen en Anne Eggink

Samenvatting

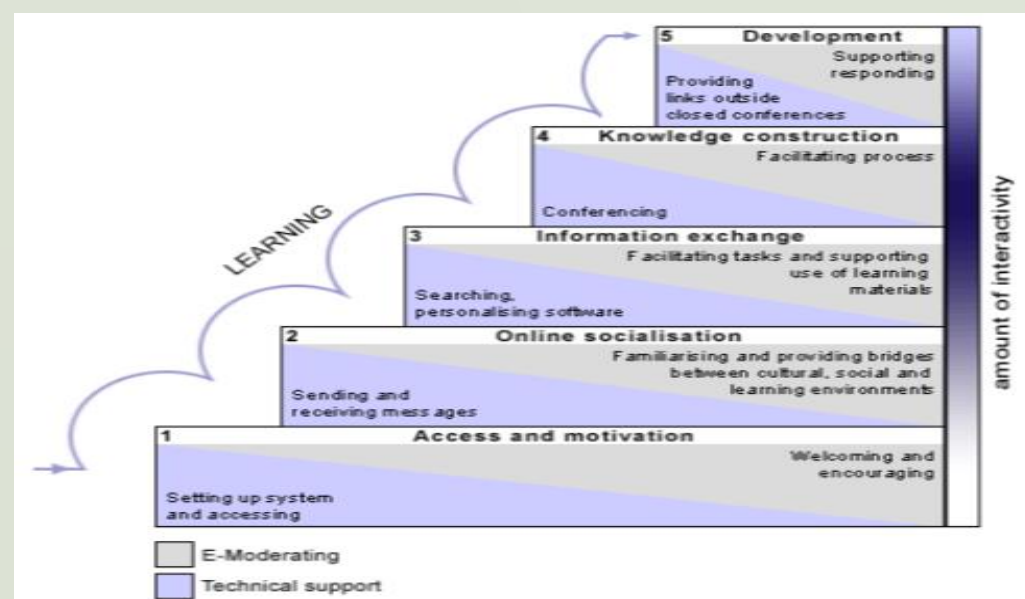
Bij de Hogeschool van Amsterdam is een nieuwe werkwijze ontwikkeld voor studenten pedagogiek in de afstudeerfase. De basis wordt gevormd door wekelijkse online meetings met relatief kleine groepen in een online leer-ontmoetingsruimte (afstudeercafé). De chat is 24/7 beschikbaar waardoor laagdrempelig contact met medestudenten en docenten mogelijk is. Studenten krijgen verschillende keuzemogelijkheden, waardoor zoveel mogelijk maatwerk wordt geleverd om een zo optimaal mogelijke mix te kunnen realiseren per student van online en aanvullend fysieke bijeenkomsten. De vragen die centraal staan zijn: is het online mogelijk om betrokkenheid te creëren? Wat hebben docenten nodig om in een online leer-ontmoetingsruimte hun studenten te begeleiden? Uit de resultaten blijkt dat betrokkenheid online goed tot stand kan komen. Studenten helpen en ondersteunen elkaar en delen kennis en ervaringen via een laagdrempelige chat. De tijd- en plaatsonafhankelijke begeleiding wordt als flexibel, veilig en efficiënt ervaren. Docenten hebben een open, verbindende en actieve houding nodig in een rol als online coach. Door een deel van de docenten wordt deze rol als lastig ervaren. Studenten geven aan dat het combineren van de studie met persoonlijke omstandigheden, zoals een baan, gezin, ziekte, psychische problematiek, functiebeperking of mantelzorg, door de flexibele vorm beter mogelijk is. De werkwijze kan een aanvulling vormen op bestaande manieren om studenten toegankelijk en inclusief onderwijs te bieden

Student: "Op het moment dat ik werd uitgenodigd voor het afstudeercafé en de eerste bijeenkomst had bijgewoond viel er een last van m'n schouders".

Student: "De online lessen zijn vooral heel fijn, omdat je op ieder moment contact kunt opzoeken. Het is verder heel laagdrempelig en ik voelde mij meer op mijn gemak om informeel te typen in de chat".

Doelen

- kennis verzamelen over persoonlijke en studiegerelateerde belemmeringen die studenten ervaren;
- inventariseren van behoeftes aan flexibel onderwijs en begeleiding;
- inventariseren van ervaringen varianten van online leer-ontmoetingsruimtes;
- in kaart brengen van ervaringen en behoeftes van docenten die studenten online begeleiden.

(Salmon, 2013)

Methode

- Het model van Salmon (2013) is gebruikt als theoretische basis, met aandachtspunten toegang en motivatie, socialisatie, kennisdelen, en informatie-uitwisseling, kennisconstructie, en ontwikkeling.
- Ervaringen van studenten en docenten zijn gebruikt als basis voor het ontwikkelen van een flexibel blended/online traject.
- Kwalitatieve data zijn verzameld uit interviews, groeps- en privéchats, open vragenlijsten en een vragenlijst betrokkenheid in verschillende varianten van flexibele 'leer-ontmoetingsruimtes'.
- Vragenlijsten: 31 docenten, 40 masterstudenten hogerejaars, 38 studenten bachelorstudenten regulier, en 14 bachelorstudenten hogerejaars.

Conclusies

Docent: "Ik vond het een fijne rol, ik vaar goed op het coachende en heb leuke feedback gekregen van mijn studenten op die rol. Online vind ik het lastig studenten goed te lezen".

Student: "De lijntjes zijn kort, je stelt je vragen zo makkelijk nu, er zijn meer contactmomenten en de durf is groter".

De online leer-ontmoetingsruimte:

- faciliteert flexibel tijd- en plaatsonafhankelijk onderwijs en begeleiding. Studenten kunnen deelnemen aan de meeting vanuit hun eigen omgeving ('aanschuiven'), wat het mogelijk maakt zonder reistijd het persoonlijk leven te combineren met de studie. Studenten kunnen 24/7 aanhaken voor laagdrempelige chat en videocall. Wel zijn er vaste online meetings met de docent.
- heeft een docent als coach. De 24/7 bereikbare omgeving wordt gemonitord door een docent als coach die online luisteraar is, niet oordeelt, uitnodigend is en verbindt, die gebruik van online mogelijkheden ondersteunt, alert reageert in de chat, online feedback geeft, online uitwisseling van kennis, feedback en discussie stimuleert, en dus facilitator is van een veilige online leer-ontmoetingsruimte.
- biedt mogelijkheid voor sociale ontmoeting. Studenten ervaren deelname aan de online groep als mogelijkheid voor sociale ontmoeting en ondersteuning. Er worden vriendschappen en relaties opgebouwd.
- functioneert als een lerende gemeenschap. Studenten wisselen informatie uit, motiveren en helpen elkaar bij het (af)studeren en delen kennis.
- biedt keuzemogelijkheden voor individuele invulling van onderwijs en begeleiding. Studenten kiezen een eigen tempo en frequentie van deelname, kunnen aan achterstanden werken, werken samen en worden ondersteund bij het maken van een planning.
- is efficiënt en laagdrempelig. Studenten hebben korte lijntjes met docent(en) en medestudenten door snel en effectief gebruik van de chat en videocall in privé- en groepskanalen. Hier kan ook snel en makkelijk materiaal gedeeld worden.
- is inclusief en veilig: Studenten ervaren veiligheid door de relatief kleine groepen en door deelname vanuit de eigen omgeving. Ook studenten met functiebeperking hadden baat bij het afstudeercafé.

Uit begrippenlijst HvA: De online leer-ontmoetingsruimte (het afstudeercafé of studieruimte) is een 24/7 bereikbare online omgeving, die het mogelijk maakt tijd- en plaatsonafhankelijk te studeren. Studenten hebben hierdoor mogelijkheden voor online leren en ontmoeten, aangevuld met zelfgekozen fysieke meetings, waardoor zij een optimale mix kunnen samenstellen voor onderwijs en begeleiding.

In gesprek? Suggesties? Vragen?

Ga met ons in gesprek over deze vragen:

- Welke skills moet een docent zelf (vooral) ontwikkelen om online betrokkenheid te bevorderen bij studenten?
- Op welke manier kan een online afstudeercafé bijdragen aan inclusie?
- Welke mogelijkheden zie je om dit concept toe te passen in je eigen werk?

Of reageer op de stellingen:

- Online betrokkenheid bevorderen moet tot de basisvaardigheden van de docent gaan behoren en dus deel uit gaan maken van de leraren/docenten opleidingen.
- Online leer-ontmoetingsruimtes kunnen functioneren als professionele leergemeenschappen waar docenten en studenten van elkaar leren.

j.ten.hagen @hva.nl

a.eggink@hva.nl